

โควิดกับผลกระทบต่อผู้สูงวัย หนักทั้งสุขภาพและปากท้อง

สัปดาห์นี้ “ที่นี่แนวหน้า” ขอนำเรื่องราวจากการเสวนา (ออนไลน์) เรื่อง “COVID-19 : การเข้าถึงบริการทางสังคมและสุขภาพของผู้สูงอายุ” ซึ่งจัดโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสถานีโทรทัศน์ Thai PBS มานำเสนอกับท่านผู้อ่าน เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด-19 ผู้สูงอายุถือเป็นหนึ่งในกลุ่มเปราะบางที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในหลากหลายมิติ

ณปภัช สัจจนกุล นักวิชาการ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งทำโครงการวิจัย “การสำรวจผลกระทบของการ Lockdown ต่อผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในประเทศไทย” กล่าวว่า การระบาดของไวรัสโควิด-19 มีผลกระทบอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ซึ่งทั้งประเทศมีอยู่ 4.9 ล้านคน โดยในกลุ่มนี้ร้อยละ 60 อาศัยอยู่

กับบุตรหลาน ร้อยละ 13 อาศัยอยู่ลำพังคนเดียว และอีกร้อยละ 15 อยู่กับผู้สูงอายุด้วยกัน ทั้งนี้ในจำนวนผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ร้อยละ 40 ยังต้องทำงาน บางรายต้องดูแลบุคคลอื่นด้วย

เมื่อมีการใช้มาตรการล็อกดาวน์ ทำให้ผู้สูงอายุกว่าร้อยละ 80 ได้รับความเดือดร้อนด้านสุขภาพและความวิตกกังวล ความเครียดจากปัญหาเศรษฐกิจ จึงเสนอให้รัฐบาลเพิ่มเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ เพราะผลกระทบต่อเศรษฐกิจนี้จะเกิดในระยะยาว ส่วนผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวนั้นเห็นว่ารัฐบาลมีระบบการพัฒนากำลังคนในรูปแบบของอาสาสมัครที่เป็นเครื่องมือของรัฐ ซึ่งจะทำให้การเข้าถึงบริการและข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้มากขึ้น แต่ยังเป็นห่วงเรื่องความต่อเนื่องและความเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน

“แม้โควิด-19 จะแพร่ระบาดไปทั่วโลก แต่ในประเทศไทยกลับสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ ที่สะสมมานาน โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการของภาครัฐของผู้มีรายได้น้อย แม้รัฐบาลจะพยายามช่วยเหลือด้วยมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจต่างๆ ก็ตาม แต่หากยังไม่สามารถแก้ที่ต้นเหตุได้ รัฐก็ต้องมีมาตรการเยียวยาต่อไปเรื่อยๆ จึงเห็นว่าการแก้ปัญหาคือ การยับยั้งการระบาดของไวรัสโควิด-19 ด้วยการฉีดวัคซีน

จะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้เร็วยิ่งขึ้น” ฌปักษ์ กล่าว
ขณะที่ ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร ผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านผู้สูงอายุ ให้ความเห็นว่า การระบาดของไวรัส
โควิด-19 ทำให้ผู้สูงอายุมีความกังวล จึงควรมีสายด่วน
สำหรับผู้สูงอายุ หรือควรทำคู่มือสำหรับผู้สูงอายุโดย
เฉพาะ ส่วนผลกระทบต่อการค้าปลีกนั้นแม้จะมีหลาย
ภาคส่วนนำสิ่งของอุปโภค-บริโภคเข้าไปแจกจ่ายให้
กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงเพราะ
ขาดการจัดการ ส่วนด้านอาชีพและรายได้ของผู้สูงอายุ
เห็นว่าหลังจากนี้ควรต้องปรับรูปแบบนอกจากจะแจก
สิ่งของอุปโภค-บริโภคแล้ว ก็ควรให้ความรู้การปรับ
เปลี่ยนตัวเองต่ออาชีพใหม่ๆ ด้วย

ด้าน สว่าง แก้วกันทา ผู้อำนวยการมูลนิธิพัฒนา
งานผู้สูงอายุ จ.เชียงใหม่ กล่าวเสริมว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่
มักเชื่อข้อมูลจากคนใกล้ตัว ให้ความเชื่อมั่นที่มีต่อ
รัฐบาลลดลง จึงควรให้แต่ละชุมชนมีอาสาสมัครดูแลผู้สูง
อายุในชุมชนเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้กับผู้สูงอายุเพราะ
อาสาสมัครเป็นคนในชุมชนสามารถดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วย
ติดบ้าน ติดเตียง รวมทั้งนำสิ่งของอุปโภค-บริโภคต่าง ๆ
ไปช่วยเหลือได้

จากด้านสังคมผู้สูงอายุ ดร.ภญ.พัชรรดา
ลีพหรรค์ นักวิจัย โครงการประเมินเทคโนโลยีและ
นโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) กล่าวว่า การเข้า
ถึงบริการด้านสุขภาพในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโควิด-19
ในช่วงแรกของการระบาด การให้บริการในโรงพยาบาล
ลดลง และลดลงอย่างมากในช่วงที่มีการล็อกดาวน์
โดยกลับมาปกติในช่วงที่มีการผ่อนปรน สาเหตุที่กระทบ
ต่อการมาโรงพยาบาลของผู้ป่วยคือมาตรการของภาครัฐ
ซึ่งโรงพยาบาลส่วนใหญ่จะมีบริการเสริมต่าง ๆ ทั้งระบบ
แพทย์ทางไกล การส่งยาทางไปรษณีย์

รวมทั้งการให้ผู้ป่วยรับยาที่ โรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบล (รพ.สต.) โดยผู้ป่วยที่ใช้บริการส่วนใหญ่
เป็นผู้ป่วยที่มีโรคเรื้อรังต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง
หลังจากนี้จึงควรนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้เพื่อ
อำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วยที่ต้องหาหมอหรือรับ
ยาต่อเนื่อง และควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ป่วยระยะ
กลางก่อนที่จะเป็นผู้ป่วยติดเตียง อย่งไรก็ตาม เห็นว่า
ทุกคนควรได้เรียนรู้จากวิกฤติการระบาดของไวรัส
โควิด-19 ซึ่งการได้เห็นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
ถือเป็นบทเรียนที่ดีภายใต้ภาวะวิกฤตินี้

ปิดท้ายด้วย ผศ.พญ.สิรินทร ฉันทศิริกาญจน
อาจารย์ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึง
ความกังวลถึงอาการไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนโควิด-19
ว่า “ทุกคน โดยเฉพาะผู้สูงอายุควรได้รับวัคซีน ยกเว้น
ผู้ที่ป่วยด้วยโรคร้ายแรงที่คาดว่าจะเสียชีวิตภายใน 6 เดือน”
ส่วนผู้ที่เคยได้รับเชื้อโควิด-19 ควรปรึกษาแพทย์ก่อน
รับวัคซีน

และขออย่าว่า “อย่ากลัวการฉีดวัคซีน ให้กลัวการ
เสียชีวิตจากโควิด-19 ดีกว่า” รวมถึงผู้สูงอายุที่ป่วย
ติดเตียงก็ควรได้รับวัคซีนเช่นกัน อีกทั้งยังเห็นว่า “การฉีดวัคซีน
โควิด-19 นั้นไม่ใช่การฉีดเพื่อป้องกันไม่ให้ติดเชื้อ แต่
เป็นการฉีดเพื่อลดโอกาสการติดเชื้อ รวมทั้งลดความ
รุนแรงเมื่อได้รับเชื้อ” อย่งไรก็ตาม เห็นว่าผู้สูงอายุใน
พื้นที่กรุงเทพฯ น่าเป็นห่วงมากกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ต่างจังหวัด
เนื่องจากต่างจังหวัดมีระบบบริการสาธารณสุข โดยอาสาสมัคร
สาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ให้การดูแลอย่างทั่วถึง

“ผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ โดยเฉพาะที่เป็นบ้านเดี่ยว
บ้านจัดสรร และอาคารพาณิชย์ ที่ไม่มีบุตรหลานดูแล ซึ่ง
กระทรวงสาธารณสุขก็เตรียมให้มีการส่งวัคซีนไปฉีดที่

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: First Section/วิเคราะห์

วันที่: เสาร์ 29 พฤษภาคม 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14640

หน้า: 3(กลาง)

Col.Inch: 92.44

Ad Value: 83,196

PRValue (x3): 249,588

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ที่นี้แนวหน้า: โควิดกับผลกระทบผู้สูงวัยหนักทั้งสุขภาพและปากท้อง

บ้านแล้ว โดยผู้ที่เข้าไปฉีดตามบ้านจะต้องมีความรู้หาก
ผู้ป่วยมีอาการแพ้ต้องสามารถให้การช่วยเหลือได้ทันที
ส่วนการดูแลผู้ป่วยที่มีโรคเรื้อรังนั้น เห็นว่าควรต้อง
สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ป่วยและญาติ ให้ผู้ป่วย
สามารถดูแลตัวเองและรู้ว่าแพทย์คาดหวังอะไรจากผู้ป่วย
ซึ่งจะช่วยให้การบริการด้านสาธารณสุขสุคดียิ่งขึ้น”
พศ.พญ.สิรินทร กล่าว